

Syysilmoitus- koulutuksen kysymykset ja vastaukset

16.1.2024

Ennakkokysymyksiä 1/4

Yhdellä peruslohkollani on ollut perunaa, ymmärtääkseni perunan jälkeen ei voi saada tukea kasvipeitteisuudelle.

- **VASTAUS:** Jos perunan jälkeen on kylvetty jokin syyskylvöinen kasvi, joka ehtii muodostaa kasvuston ja joka säilytetään 31.10.–15.4. välisen ajan on mahdollista hakea Ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeite -toimenpidettä.

Miten tämä perunan alan voi ilmoittaa tai piirtää peruslohkolle?

- **VASTAUS:** Jos perunan jälkeen ei ole kylvetty toista kasvia, perunalohko ilmoitetaan koodilla kasvipeitteetön.

Ennakkokysymyksiä 2/4

Näyttää siltä, että syysilmoituksen täyttö etenee peruslohkoittain (ryhmätallennuksena). Täytön yhteydessä ei näe kasvulohkoja saatikka kesän -23 viljelykasvia. Olisi varsin toivottavaa, että myös nämä tiedot saataisiin näkyville, koska varsin yleistä on, että peruslohkolla on useampia kasvulohkoja ja näillä erilaisia käsittelyjä, jotka täytyy myös eri tavoin ilmoittaa.

- **VASTAUS:** Nyt kun syysilmoitus on jo auki, niin nähdään, että vuoden 2023 kasvulohkorajat on mahdollista tuoda esitäyttönä toimenpidelohkojen rajoiksi kartan toimenpidelohkotyökalujen kautta. Valitse kartan yläpalkista toimenpidelohkotyökaluista "Esitäytä toimenpidelohkot" ja sen jälkeen näytön vasemmasta reunasta kohta "Kasvulohko". Kasvulohkolle ilmoitettu kasvitieto on nähtävissä kartalta siinä vaiheessa, kun valitaan toimenpidelohkojen esitäytön pohjaksi Kasvulohko. Tämän jälkeen seuraavassa vaiheessa on vielä mahdollista lisätä ja poistaa toimenpidelohkoja sekä muutenkin muokata toimenpidelohkojen rajoja, jos ne eivät olekaan täysin yhtenevät kesän kasvulohkojen kanssa.

Liittyen kevään tukihakemukseen: Jos osa lohkolle kylvetystä syysviljasta tuhoutuu talvella, mikä on raja, että pitää tehdä paikkauskylvöä. Onko kevätiljalla tehtävän paikkauskylvön ala pystyttävä piirtämään tarkasti? Jos esim. syysvehnän sekaan kylvetään paikkauksena kevätevehnää harventuneisiin/tuhoutuneisiin kohtiin, voiko koko lohkon ilmoittaa yhtenä kasvina eli syys- tai kevätevehnänä, isomman osuuden mukaisesti?

- **VASTAUS:** Paikkauskylvöä ei ole välttämätöntä suorittaa, vaan alan voi ilmoittaa ja se hyväksytään syysviljana, vaikka kasvusto olisikin talvella tuhoutunut. Rikkakasvit on toki torjuttava myös talvituhoaloilta. Vuoden 2023 peltotukien oppaan mukaan, jos täydennyskylvät tuhoutuneen syysviljan alalle saman lajin kevätiljaa, ilmoita koko ala sillä kasvulla, kumpaa on enemmän.

Ennakkokysymyksiä 3/4

Voiko jankkuroidun sängen tai nurmen ilmoittaa kasvipeitteiseksi? Ja onko jankkurityyppien suhteen eroa? (Esim. pinnan siistiksi jättävä nurmijankkuri, vs. enemmän pintaa rikkova jankkuri?)

- **VASTAUS:** Jankkurointia ei katsota muokkaukseksi, jos jankkuroinnin jälki näkyy ainoastaan viiltoina kasvustossa → hyväksytään aitona kasvipeitteisyytenä.
- Jos jankkurointi tekee viiltoja "järeämmän" jäljen, niin alaa ei hyväksytä aidoksi kasvipeitteeksi eikä kevennetysti muokatuksi.

Milloin voin kyntää pellot, joista vuokrasopimukseni päättyy ja vuokran ehdoissa on, että palautetaan kynnettyinä? Pelloissa ollut viljaa, riistapeltoa ja kesantonurmea, jotta kasvukauden tuet säilyvät.

- **VASTAUS:** Kysymys on hyvin moninainen, eikä siitä pysty tarkistamaan kaikkia yksityiskohtia. Kannattaa ottaa yhteyttä oman kunnan maaseutuviranomaiseen.
- Puhtaasti Ehdollisuuden ja Ekojärjestelmätuen näkökulmasta pellot voi kyntää vaikka heti (ilmoitus kasvipeitteettömänä) kunhan vähimmäismaanpeite 33 % täyttyy jollain muilla lohkoilla. Jos ilmoittaa lohkot kasvipeitteisenä, syysilmoituksen tehneellä viljelijällä on vastuu säilyttää lohkot kasvipeitteisenä määräpäiviin saakka. Eli sovittava vuokranantajan kanssa asiasta.

Ennakkokysymyksiä 4/4

Jos sängelle on levitetty ojamultaa, mutta ei ole muokattu, niin kelpaako kasvipeitteiseksi?

- **VASTAUS:** Jos ala on yli 5 aaria, hakijan on piirrettävä alalle oma erillinen toimenpidelohko ja ilmoitettava ala kasvipeitteettömänä.

Jatkuuko laadun tarkisteluvalvonnat 2024?

- **VASTAUS:** Kyllä

Milloin laskenta huomioi syysilmoituksen tiedot eli koska tulevat näkymään "tuet ja tukimäärät" sivulla?

- **VASTAUS:** Ei ole vielä tiedossa.

Koulutuksessa kysyttyä 1/16

Käykö kurpitsan, maissin ja kaalin väliin kylvetty yksivuotinen nurmi ekojärjestelmätukeen? Lohkolla on penkit, joiden välissä on nurmea. Nurmea on noin puolet pinta-alasta.

- **VASTAUS:** Yksivuotinen nurmi käy ekojärjestelmätukeen kasvipeitteisyyteen. Kaalikasvit ja maissi kuuluvat kasvijätelistalle, eivät kelpaa ekojärjestelmätukeen.

Mikä on pysyvän nurmen määritelmä? Miten monta vuotta voi olla nurmella ilman, että muuttuu pysyväksi nurmeksi.

- **VASTAUS:** Viisi vuotta voi lohko olla nurmella, kuudentena vuonna muuttuu pysyväksi nurmeksi.

Koulutuksessa kysyttyä 2/16

Onko puidun ruokaherneen sänki sänkeä?

- **VASTAUS:** Kyllä.

Onko viljalohko, jonne on perustettu nurmi kerääjäkasvilla, sänkeä vai aitoa kasvipeitettä?

- **VASTAUS:** Jos kerääjäkasvi on ehtinyt muodostaa kasvuston, voidaan ilmoittaa aitona kasvipeitteenä.

Koulutuksessa kysyttyä 3/16

Ilmoitetaanko murskattu saneerauskasvi sänkenä vai aitona kasvipeitteenä?

- **VASTAUS:** Ilmoitus sen mukaan, miltä tilanne pellolla näyttää. Riippuu pitkälti myös siitä, mikä saneerauskasvi kyseessä. Lähtökohtaisesti aitona ilmoitetaan korjaamaton kasvusto, tai jos alalle on kylvetty syyskasvi tai muu kasvi tai alalla on esimerkiksi talven yli säilyvä nurmikasvusto.

Kelpaako huonoissa oloissa nostettu juurikas vähimmäismaanpeitteiseksi? Pellolla on uria ja painumia.

- **VASTAUS:** Juurikas kelpaa vähimmäismaanpeitteeseen, kun pellon pintaan on jäänyt kasvijätettä. Urat ja painaumat kelpaavat kasvipeitteisyyden alaan, jos kyseessä pieni ala. Yli 5 aarin yhtenäiset alat pitää rajata omaksi toimenpidelohkokseen ja ilmoittaa kasvipeitteettömänä.

Koulutuksessa kysyttyä 4/16

Miten on kasvipeitteisyys, jos puimuri tai viljaperävaunu on painunut peltoon korjuun aikana ja peltoon on jäänyt kuraiset ajoraitit? Miten lohkona tehtyjen parannustoimenpiteiden kanssa, esimerkiksi salaojien huuhtelu, korjaaminen tai täydennysojitus? ns. rikottu pinta-alahan on huomattavan pieni lohkon pinta-alaan nähden ja piirtäminen vähintäänkin hankalaa.

- **VASTAUS:** Ilmoitetaan sänkenä. Urat ja painaumat kelpaavat kasvipeitteisyyden alaan, jos kyseessä pieni ala. Yli 5 aarin yhtenäiset alat pitää rajata omaksi toimenpidelohkokseen ja ilmoittaa kasvipeitteettömänä. Samoin menetellään peruskunnostettavien alueiden kanssa, eli piirretään oma toimenpidelohko, jos ala on yli 0,05 ha.

Onko kasvipeitteistä raparperi, jonka rivivälit muokattu?

- **VASTAUS:** Ei. Raparperi kuuluu sellaisten kasvien listalle, joka ei kelpaa ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen eikä ekojärjestelmätuen talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen.

Koulutuksessa kysyttyä 5/16

Onko niin että jos lohko on esim. sängellä, ja istuttaisi perunaa 10.4., kyseistä alaa ei voi ilmoittaa talviaikaista kasvipeitettä?

- **VASTAUS:** Jos kyse on viljan sängestä, niin ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen ilmoitettu ala tulee säilyttää 15.3. asti ja ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeitteisyystoimenpiteeseen ilmoitettu ala 15.4. asti.

Korjaamatta jäänyt viljapelto, joka murskattu. Onko kasvijäte?

- **VASTAUS:** Kasvijätteeseen kelpaa vain tietyt kasvit, vilja ei ole niissä. Kyseessä on sängi.

Koulutuksessa kysyttyä 6/16

Pysyvänurmi, jos tila lähes kokonaan tuota mitä miten se kasvipeitteisyys tulkitaan?

- **VASTAUS:** Ehdollisuudessa pysyvää nurmea ei huomioida, pellostä ja pysyvistä kasveista 33 % oltava kasvipeitteistä

Lohkolta on puitu vilja ja viljan kanssa keväällä kylvetty kerääjäkasvi, joka säilytettään, kevääseen, ilmoitetaanko aito kasvipeite vai sänki?

- **VASTAUS:** Jos kerääjäkasvi on muodostanut kasvuston niin aito kasvipeite, jos ei ole muodostanut niin ilmoitetaan sänkeä.

Koulutuksessa kysyttyä 7/16

Eikö kasvulohkoilla ole roolia syysilmoituksessa? Puhutaanko peruslohkojen lisäksi ainoastaan toimenpidelohkoista, jotka täytyy määritellä erikseen?

- **VASTAUS:** Kasvulohkoja voi käyttää toimenpidelohkojen pohjana.

Pysyvänurmi, miten se kolmannes kasvupeitteisyydestä menee?

- **VASTAUS:** Pysyvää nurmea ei huomioida ehdollisuuden vähimmäismaanpeitettä laskettaessa. Pellosta ja pysyvistä kasveista lasketaan ehdollisuuden vähimmäisala 33 %.

Koulutuksessa kysyttyä 8/16

Ehdollisuus: voiko koko peruslohkolle ilmoittaa toimenpiteeksi aidon kasvipeitteisyyden jos nurmen lisäksi on pieni ala pysyvää nurmea, laskeeko järjestelmä huomioitavan alan? Eli poistaa pysyvän nurmen osuuden?

- **VASTAUS:** Ohjelma laskee pysyvän nurmen pois. Voi ilmoittaa koko lohkon aitona.

Vivussa Maankäyttölajina pelto ja kasvina laidunnurmi. Tätä ei siis lasketa pysyväksi nurmeksi ja voidaan ilmoittaa talvipeitteiseksi? Ei ole muokattu.

- **VASTAUS:** Voit tarkistaa pysyvät nurmet Vipupalvelun Lohkotiedot-välilehdeltä, tai syysilmoituksen karttatasolta tai lohkon perustiedoista. Pysyvä nurmi ei kelpaa ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteeseen, mutta voidaan ilmoittaa kyllä ekojärjestelmätuen talviaikainen kasvipeitteisyys-toimenpiteeseen.
- Jos on ollut yli 5 vuotta nurmena tai laidunnurmena, on alasta tullut pysyvää nurmea. Tämä näkyy kartalla. Jos on ollut nurmipeitteisenä vähemmän aikaa, ei ole lähtökohtaisesti pysyvää nurmea ja alalla voi täyttää myös ehdollisuuden vähimmäismaanpeitevaatimusta.

Koulutuksessa kysyttyä 9/16

Kumpi kasvipeitteisyyslaji on oikea suojaviljaan perustetulla nurmella? Sänki vai aito kasvipeite ja nurmikasvi?

- **VASTAUS:** Jos nurmen siemen on muodostanut kasvuston, niin aito kasvipeite, jos ei, niin sänki.

Missä tilanteessa laitetaan aidon kasvipeitteisyyden tapauksessa rasti "kylvetty syyskasveilla"? Jos on vanha tai keväällä kylvetty nurmi, tätä rastia ei varmaan tule? Entä kumina perustamisvuonna?

- **VASTAUS:** Kun lohko on kylvetty syyskylvöisellä kasvulla, laitetaan rasti "kylvetty syyskasvilla"-kohtaan. Vanhoille/keväällä kylvetyille nurmille sekä kuminalle rastia ei tule.

Koulutuksessa kysyttyä 10/16

Jos härkäpapu on lopetettu kemiallisesti, onko se aito kasvipeite?

- **VASTAUS:** Kysymyksen asettelusta saa sen käsityksen, että kasvusto on jäänyt silti peltoon, jolloin voitaisiin tulkita sen olevan aito kasvipeite. Kelpaa joka tapauksessa myös sänkenä, molemmat saavat ekojärjestelmätuen. Merkitystä lähinnä monitoroinnin kannalta kumpana ilmoittaa.

Kun lohko on kynnetty eli ilmoitetaan kasvipeitteettömänä, pitääkö ilmoittaa onko muokattu 30.10. jälkeen?

- **VASTAUS:** Rastilla on lähinnä merkitystä pysyvien nurmien alalla: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/oppaat/hakuoppaat/hakuoppaat/syysilmoitus/syysilmoitus-2023#kaavio-2-tekstimuodossa>
- Kannattaa ilmoittaa, miten asia on.

Koulutuksessa kysyttyä 11/16

Pitääkö nyt siis todistaa syyttömyytensä kaikessa vai kuvata pyydettäessä?

- **VASTAUS:** Varsinkin tilanteessa, jossa lohko muokataan lähellä säilyttämisen määräpäiviä, kannattaa lohkot kuvata Vipu-mobiiliin ennen muokkausta.

Jos kerääjäkasvina perustettu nurmi on itänyt hyvin syksyllä, mutta tuleekin talvituhoja, onko varmempaa ilmoittaa sänkenä?

- **VASTAUS:** Sekä aito kasvipeite, että sänki kelpaavat ekojärjestelmätuen kasvipeitteisyys-toimenpiteeseen. Merkitystä lähinnä monitoroinnin kannalta.

Koulutuksessa kysyttyä 12/16

Jos kylvän sängen ennen 15.4. vaikka kauralle, niin menetätkö ekojärjestelmätuen maksun?

- **VASTAUS:** Menettää ekojärjestelmätuen maksun, jos muokkaa ennen 15.4.

Ehtiikö ekojärjestelmätuen peruuttaa, jos pellolle pääseekin ennen 15.4.?

- **VASTAUS:** Kyllä. Muutosajan puitteissa voi perua.

Koulutuksessa kysyttyä 13/16

Onko murskattu riistapelto aitokasvipeite vai sänki?

- **VASTAUS:** Ilmoitus sen mukaan, miltä tilanne pellolla näyttää. Riippuu pitkälti myös siitä, mitä kasveja riistaseoksessa on.

Lähtökohtaisesti aitona ilmoitetaan korjaamaton kasvusto, tai jos alalle on kylvetty syyskasvi tai muu kasvi tai alalla on esimerkiksi talven yli säilyvä nurmikasvusto.

Eli levitettyjä ojamaita saa olla yhdellä peruslohkolla 5 aarin alalla, niin säilyy kasvipeitteisenä? (Lohkolla esim. viljan sänki)

- **VASTAUS:** Kyllä.

Koulutuksessa kysyttyä 14/16

Pitääkö vesistön varrella oleva pakollinen 3m suojakaista piirtää ja ilmoittaa eri toimenpidelohkona ja mikä kasvipeitteisyyslaji?

- **VASTAUS:** Ei tarvitse lähteä piirtämään erikseen. Voi ilmoittaa suojakaistat samalle kasvipeitelajille muun lohkon kanssa. Voi halutessaan piirtää, jos muu lohko esim. kynnettyä ja haluaa ilmoittaa suojakaistan aitona kasvipeitteenä.

Tuleeko leikkuri, jos pysyviä nurmia isoimpaan ja nurmia loput? Erittäin pieni ala.

- **VASTAUS:** Kysymys vaatisi hieman tarkennusta. Ota yhteyttä oman alueesi maaseutupalveluihin.

Koulutuksessa kysyttyä 15/16

Tarvitseeko nyt toimittaa lanta-analyysit, vai ymmärsinkö väärin?

Pitkö nyt toimittaa kopio vastaanotetun lannan analyysistä?

- **VASTAUS:** Kyllä. Syysilmoituksen liitteeksi tarvitaan ravinneanalyysi, jos olet levittänyt pellolle kiinteää ainetta tai korkean fosforipitoisuuden ainetta.
- Ravinneanalyysissä pitää olla tieto aineen kuiva-ainepitoisuudesta.

Orgaaninen aine ei siis nyt tarkoita hevoslantaa?

- **VASTAUS:** Kaikki kuivalanta on orgaanista ainetta, kuten esim. hevosen lanta.

Pitäkö pakollinen 3m suojakaista erottaa lohkolta omaksi toimenpidelohkoksi, kun ilmoittaa koko peruslohkolle lannan levityksen?

- **VASTAUS:** Kiertotalouden pohjageometriat on päivitetty 17.1. ja suojakaistan ala (3 m) leikattu lohkoista pois, mutta jo jätettyjä hakemuksia tai luonnostilassa olevia toimenpidelohkoja ei ole muutettu.

Koulutuksessa kysyttyä 16/16

Pitääkö lannan levityksessä piirtää pois peruslohkolta vesistön vieressä oleva 5m, jotta määrä täsmää?

- **VASTAUS:** 5 m alaan voi sisältyä myös pellon ulkopuolista alaa. Pellolla oleva 3 m suojakaista on rajattu 17.1. päivityksessä pois kiertotalouden ilmoittaminen välilehdellä.

Alalta jolla ei ole toteutettu toimenpidettä, tehdään oma toimenpidelohko:

Piirrä ensin toimenpidelohkojen raja kartalla (Lisää/jaa toimenpidelohko).

Toimenpidelohkolle jolle ei ole levitetty lantaa, valitaan "Ei toimenpidettä". Tämä rajaa alueen pois ilmoitettavasta alasta.

Lisää ominaisuustiedot

Lisää toimenpidelohkolle ominaisuustiedot.

! Virheitä 2 toimenpidelohkon tiedoissa

K1 K2

← Toimenpidelohko K2 0,86 ha →

Ei toimenpidettä

Levitettävä aine *

Kiinteät aineet, min. 10 m³/ha

Nestemäiset aineet, min. 15 m³/ha

Kiinteät aineet, korkea P, min. 5 m³/h

Nestemäiset aineet, korkea P, min. 5 m³/ha